Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi
[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485] Seite 85

nas hoīm fausta vel infausta existimant tē
pora. nisi h⁹ mali magnitudinē ex timore
apostoli pensaremus. qui de talibus ait.
Nūc ꝯgnouistis deū. immo cogniti estis
a deo. quō ꝯuertimini iterū ad infirma ⁊ e-
gena elementa quibꝫ denuo seruire vultis
Dies obseruatis ⁊ menses ⁊ tpa ⁊ annos
Timeo vos ne forte sine cā laborauerim ī
vobis Tn̄ bene obseruare quis pt tpa qn̄
luna est in certa quota ꝓ secandis lignis.
vt diutius durent. ⁊ minus a vermibꝫ ro-
dant Sic de pomoꝝ colligendis fructibꝫ
⁊ de similibꝫ que ex naturali phīa vel ex ar
te autēticā ⁊ sine supstitionibꝫ seruari dn̄t
vel possunt.

Capitulum .xij. A

Dno prohibe-

tur in colendo vnum deū supbia
qua quis rennuit deo obedire. sicut humi
litate deū reuereri debere. Ubi primo vi
dendum erit quid sit supbia. quō differat
ab inani gloria. ⁊ qꝫ detestabile viciū sit.
Secūdo que sint eius species Tercio qn̄
sit mortale peccatum. ⁊ de eius remediijs.
Circa primum notandū ſm tho. ij. ij. q.
clxij. ⁊ questionibꝫ de malo. questione de
superbia. ꝙ superbia est ꝯtemptus dei vel
superioris. vel nolle obedire taliū precep-
tis. Et hoc est formale ⁊ principale. Sed
materiale ē audax seu presumptuosus ap
petitus ⁊ inordiatus ꝓprie excellētie B
Dicit primo ꝯtemptus Ubi nota ꝙ tūc
ſm tho. ij. ij. q. clxxxvj. arti. ix. aliquis cō
mittit vel transgredit aliquid ex ꝯtemp-
tu qn̄ voluntas eius rennuit subijci ordi
nationi legis vel regule ⁊ ex hoc ꝓcedit ad
faciendū ꝯtra legē vel regulam. Qn̄ autē
econtra ꝓpter aliquā pticularem causam.
puta ꝯcupiscentiā vel iram vel desiderium
cuiuscūqꝫ alterius rei inducit ad aliquid
faciendū ꝯtra statuta legis vel regule. non
peccat ex ꝯtemptu. sed ex aliqua alia cau-
sa. etiā ⁊ si frequēter ex eadē causa vel alia
simili peccatū iteret. frequentia tn̄ disposi
tiue inducit ad ꝯtemptum. Nā ſm berna.

Contemptus est tumor supbie. Dicitur
ꝯseqn̄t in descriptōe supbie. nolle obedire
qd declarat ꝯtemptū .i. rennuere obedire.
Est eñ transgressio p̄cepti effectus exteri
or supbie qui est in oī mortali peccato. sed
ꝯtemptus precepti est interior actus ⁊ nō
est in omni pctō mortali. qꝛ quedā fiunt
ex ignorantia. alia ex fragilitate. sed super
bia ex quadā malicia. Dicit vel supioris
qꝛ quēlibet debemus supiorē arbitrari vt
postea dicet Dicit appetitus audax. qꝛ su
pbia est in irascibili de ꝓprio bono presum
ptio quedā q̄ se erigit ꝯtra deū vel alios hoī
nes eos vel eoꝝ mandata ꝑuipendēdo seu
ꝯtemnēdo. Dicit inordiatus. qꝛ si ordia
te quis appeteret excellentias suas nō pec
caret. Nā rex francie p̄ferre pt diuitias su
as diuitijs militis ⁊ ꝯsiderare dona tpalia
⁊ spūalia sibi collata a deo. sed cū grārū-
actōe in deū dꝫ ea reducere. ꝙ si se extollat
de eis ꝯ deū aut ꝓximū. aut eoꝝ mādata
inordinate tūc appetit Dicit ꝓprie excellē
tie. Un̄ dicit alex. de hal. in summa. ꝙ cū
supbia sit appetere excellentiā sui. aliud est
appetere excellentiā ⁊ aliud appetere excel
lentiā vt ꝓpriā. Appetere eñ excellētiā cū
sit naturale hoī ⁊ angelo inqꝫtum sunt fac
ti ad dei imaginē nō est pctm̄. sed appetere
excellentiā ꝓpriam vt ꝓpriā sp est peccatū
Et fit multipliciter vt in speciebꝫ appare-
bit quatuor. C Ex quibꝫ patꝫ primo
ꝙ supbia duplici virtuti ꝯtrariat directe
Humilitati quo ad formale in supbia. ⁊
quo ad materiale magnaīati q̄ virtus im
portat extensionē animi ad magna ⁊ ardu
a in oī virtute. Scdo supbia differt ab ap
petitu inanis glorie seu ab inani glā Pro
cuius intellectu nota ſm aureolū in. ij. di.
xxj. q. ij. ꝙ aliud est ꝯplacere ⁊ delectari in
sui excellentia habita qd est vane glorie. ⁊
aliud est erigere se sup alios qd est supbie
Affectōes eñ appetitus sequunt ꝯformi
ter existimatōes intellcūs. sed alia ē existi
matio in intellectu existimare qꝫtitatē sue
excellētie absolute. ⁊ aliud ē existimare ex
cellentiam suam ꝯpatiue ad alios ſm ex

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0085
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG